

Usvojen je Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji

Narodna skupština Republike Srbije, na sednici održanoj 3. jula 2014. godine, usvojila je *Zakon o izmenama i dopunama Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji*, koji je istog dana i objavljen u „Službenom glasniku RS“, broj 68/14. Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja tj. **4. jula 2014. godine**.

Navedene izmene su 11 po redu od početka primene ZPPPA (1. januar 2003. godine), a čak pete u poslednjih 30 meseci. Izmene i dopune su i ovog puta brojne, jer *Zakon o izmenama i dopunama ZPPPA* ima čak 86 članova, a **u nastavku ukratko navodimo samo najvažnije**.

Propisana je **nova dinamika podnošenja poreskih prijava isključivo elektronskim putem** (za sve poreske obveznike, uključujući i fizička lica), i to:

- od 1. oktobra 2014. godine, za porez na dobit pravnih lica;
- od 1. januara 2015. godine, za akcize i za porez na prihod od samostalnih delatnosti za preduzetnike koji vode poslovne knjige;
- od 1. aprila 2015. godine, za godišnji porez na dohodak građana;
- od 1. oktobra 2015. godine, za sve ostale poreske oblike.

Podsećamo na to da se pojedinačna poreska prijava za porez i doprinose po odbitku podnosi elektronskim putem od 1. marta 2014. godine, a poreska prijava za PDV od 1. jula 2014. godine.

Preciziraju se ovlašćenja Poreske uprave, kao i izdavanje prekršajnog naloga, što predstavlja usaglašavanje sa novim *Zakonom o prekršajima* koji je u primeni od 1. marta 2014. godine. Naime, Poreska uprava više ne vodi prekršajni postupak, već nadležnom prekršajnom sudu podnosi zahteve za pokretanje prekršajnog postupka za poreske i neke druge prekršaje (iz oblasti fiskalnih kasa, menjačkog poslovanja i igara na sreću). Međutim, Poreska uprava ima pravo da izda prekršajni nalog (kojim se nalaže počiniocu prekršaja da plati propisanu novčanu kaznu), ali samo kada je za prekršaj od prekršajnih sankcija predviđena **samo novčana kazna u fiksnom iznosu** (što su retki slučajevi). U ostalim slučajevima, nadležni sud sprovodi prekršajni postupak u skladu sa zakonom.

Proširen je broj slučajeva u kojima se ne može dodeliti PIB. Osim pravnom licu čiji osnivač - pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice ima dospele a neizmerene obaveze po osnovu javnih prihoda nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti (što je već bilo propisano), **PIB se ne može dodeliti** ni:

- 1) pravnom licu čiji osnivač - pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice ima dospele a neizmerene obaveze po osnovu javnih prihoda nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti pravnom licu čiji je osnivač fizičko lice koje je istovremeno osnivač i drugog privrednog subjekta koji ima neizmirenih obaveza po osnovu javnih prihoda u vezi sa obavljanjem delatnosti;
- 2) pravnom licu nastalom statusnom promenom izdvajanja uz osnivanje, odnosno mešovitog izdvajanja u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, ako pravno lice koje je predmet podele ima neizmerene obaveze po osnovu javnih prihoda;
- 3) preduzetniku koji ima dospele a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda, nastale u vezi sa obavljanjem delatnosti).

Propisane su **novе obaveze banaka** u pogledu dostavljanja podataka Poreskoj upravi. Naime, prema novom

članu 30b, banka je **dužna da PU dostavi u elektronskom obliku** podatke o:

- 1) izvršenim platnim nalogima za isplatu, odnosno nalogima za prenos po isplatiocima prihoda i šiframa plaćanja do 5-og u mesecu za prethodni mesec;
- 2) uplaćenim novčanim sredstvima na devizne račune fizičkih lica, u roku od 30 dana od dana uplate;
- 3) uplatama na račun preduzetnika u kalendarskom mesecu, u roku od 15 dana po isteku kalendarskog meseca.

Propisana su jasna pravila kod **plaćanja poreza putem preknjižavanja**. Ako poreski obveznik podnese zahtev za plaćanje poreza putem preknjižavanja, **danom plaćanja poreza smatra se:**

- dan na koji je dospelo porez koji se plaća putem preknjižavanja, ako na taj dan postoji više plaćeni porez po drugom osnovu, ili
- dan na koji je porez po drugom osnovu plaćen u iznosu većem od dugovanog, ako je porez koji se plaća putem preknjižavanja ranije dospelo.

Propisan je drugačiji **raspored uplaćenog iznosa** poreza, koji se vrši po sledećem redosledu:

- 1) troškovi naplate;
- 2) kamata;
- 3) iznos glavne poreske obaveze.

Kod odlaganja plaćanja poreskog duga tj. dugovanog poreza (termin koji je sada propisan) udvostručeni su iznosi duga za koje se ne zahteva ispunjenje uslova iz *Uredbe o odlaganju plaćanja poreskog duga*, kao ni davanje sredstava obezbeđenja naplate, i to:

- 1) za pravno lice - do 1.000.000 dinara (bilo 500.000);
- 2) za preduzetnika - do 200.000 dinara (bilo 100.000);
- 3) za fizičko lice - do 100.000 dinara (bilo 50.000).

Uveden je novi pravni institut – **zastoj zastarelosti**. Naime, prema novom članu 114z ZPPPA, zastarelost prava Poreske uprave na utvrđivanje i naplatu poreza i sporednih poreskih davanja ne teče:

- za vreme od pokretanja upravnog spora do pravosnažnosti sudske odluke;
- a vreme kada je drugim zakonom propisano da se poreski postupak ne može otpočeti, odnosno da se započeti poreski postupak prekida.

Vreme trajanja zastoja zastarelosti ne računa se u rok za zastarelost.

U Poresku upravu se uvodi **posao poreskog kontrolora**, koji će obavljati pojedine radnje u okviru određenih propisanih postupaka terenske kontrole. U vezi sa tim je i član 124. stav 2. ZPPPA, kojim je propisano da poreski inspektor **otpočinje kontrolu bez dostavljanja naloga** za terensku kontrolu poreskom obvezniku:

1. u slučaju kada se terenska kontrola sprovodi na osnovu vanrednog plana kontrole koji donosi ministar finansija, kao i
2. kontrole menjačkog poslovanja,
3. kontrole priređivanja igara na sreću i
4. kontrole evidentiranja prometa preko fiskalnih kasa.

Produžen je rok za podnošenje primedbi na zapisnik. U slučaju kancelarijske kontrole, rok je produžen sa tri na pet dana, a kod terenske kontrole sa pet na osam dana od dana prijema zapisnika.

Značajniji deo izmena i dopuna ZPPPA odnosi se na **poreske prekršaje**, i to:

- prekršajni postupak je u isključivoj nadležnosti Prekršajnog suda;
- Poreska uprava ima ovlašćenje za izdavanje prekršajnih naloga;
- poreski prekršaji pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica su isključivo propisani u ZPPPA;
- poreski prekršaji su podeljeni na opšte i posebne.

Opšti poreski prekršaji pravnih lica i preduzetnika su prekršaji odredbi propisanih poreskim zakonima. **Posebni poreski prekršaji** su prekršaji odredbi propisanih isključivo u ZPPPA.

Danom stupanja na snagu izmena i dopuna ZPPPA (4. jul 2014. godine), **prestaju da važe kaznene odredbe svih poreskih zakona**, i to:

- Zakon o PDV-u – čl. 60 i 60a
- Zakon o akcizama – čl. 41, 41a, 42, 43, 44 i 45
- Zakon o porezima na imovinu – član 44
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica – čl. 112 i 113
- Zakon o porezu na dohodak građana – čl. 166, 167 i 168
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje – čl. 72, 72a, 72b, 73, 74 i 74a
- Zakon o porezima na upotrebu, držanje i nošenje dobara – član 28
- Zakon o porezu na premije neživotnih osiguranja – član 12

Kao što je u uvodnom delu navedeno, ukratko su prikazane samo najvažnije izmene i dopuna ZPPPA, kojih svakako ima više.